

5.2. Børnelovsudvalgets overvejelser

Børnelovsudvalget har lagt til grund, at en aftale om surrogatmoderskab allerede efter gældende ret formeltlig må anses for ugyldig.

Udvalget har imidlertid anset det for ønskeligt, at der fastsættes en udtrykkelig bestemmelse herom. Udvalget har i den forbindelse peget på, at en sådan bestemmelse kan få betydning for krav om udlevering af børn, der opholder sig i Danmark, som følge af en aftale om surrogatmoderskab, der er gyldigt indgået i et andet land.

Udvalget har ikke herudover fundet anledning til at foreslå regler om surrogatmoderskab.

Om udvalgets overvejelser henvises til betænkningen, side 72.

5.3. Justitsministeriets overvejelser

Efter Justitsministeriets opfattelse må det antages, at en aftale om surrogatmoderskab allerede efter gældende ret er ugyldig.

Samtidig er Justitsministeriet enig med Børnelovsudvalget i, at det må anses for naturligt at fastsætte en udtrykkelig bestemmelse herom. Som anført af udvalget vil en sådan bestemmelse også have betydning for muligheden for her i landet at få anerkendt og fuldbyrret en aftale om surrogatmoderskab, der er indgået i udlandet.

Der henvises til den foreslåede bestemmelse i § 31 og bemærkningerne hertil.

Justitsministeriet finder ikke i øvrigt grundlag for at foreslå bestemmelser om surrogatmoderskab.

6. Statsamternes vejledningspligt

Efter Børnelovsudvalgets opfattelse er det en afgørende forudsætning for, at forslagene om registrering af faderskab m.v. vil kunne fungere efter hensigten, at der etableres en sikker sagsgang, og at de implicerede parter så vidt muligt allerede inden fødslen er vejledt grundigt, korrekt og ensartet om virkningerne af deres handlinger.

Udvalget har derfor forudsat, at der udarbejdes overskuelige og let forståelige blanketter samt andet informationsmateriale til forældre og myndigheder med udførlig omtale af reglerne og af retsvirkningerne af parternes valg. Materialet forudsættes udleveret af jordemødrene i forbindelse med fødselsforberedelsen. Efter udvalgets opfattelse bør der ikke herved pålægges jordemødrene en egentlig vejledningspligt, idet jordemødrene i givet fald må henvise parterne til at rette henvendelse til statsamtet. På tilsvarende måde bør ministerialbogsføreren m.v. kunne forelægge tvivlsspørgsmål for statsamtet.

Der henvises til betænkningen, side 72.

Justitsministeriet er enig i udvalgets principielle synspunkter om behovet for information m.v. Udfærdigelsen af blanketter, jf. lovforslagets § 33, stk. 2, vil ske med udgangspunkt heri. Der vil endvidere blive udarbejdet relevant informationsmateriale til forældre m.v. om den nye ordning.

Der foreslås i § 32 en udtrykkelig bestemmelse om statsamternes vejledningspligt. Der henvises til bemærkningerne til bestemmelsen.

7. Administrative og økonomiske konsekvenser m.v.

Gennemførelse af lovforslaget vil medføre, at statsamtene friholdes for ca. 17.000 relativt enkle anerkendelsessager om året og for et mindre antal sager om fritagelse af moderen for oplysningspligt om faderskabsmulighederne.

Til gengæld overtager statsamtene ca. 1.000 sager fra domstolene, hvor statsamtene efter omstændighederne skal indhente retsgenetiske undersøgelser. Disse sager vil være mere komplicerede end de sagskategorier, statsamtene fritages for, og vil derfor indebære en mere omfattende sagsbehandling. De tilførte sager vil således medføre merudgifter til sagsbehandlingen i statsamtene, herunder fordi sagerne vil blive behandlet ved dyrere arbejdskraft end de mere enkle sagskategorier, statsamtene fritages for. Endvidere overtager statsamtene et mindre antal genoptagelsessager. Statsamtene skal endelig vejlede og rådgive alle implicerede parter i faderskabssagerne. Denne vejledning skal også finde sted i en del sager, der ikke længere behandles ved statsamtet, men afsluttes ved registrering i forbindelse med anmeldelsen af fødslen.

Merudgifterne til den øgede sagsbehandling i statsamtene vil udgøre 0,5 mio. kr. (lønsam) i 2001 og herefter 1,0 mio. kr. årligt (lønsam).

Det samlede omfang af arbejdet med faderskabssager i Justitsministeriet (Civilretsdirektoratet) må forventes at blive uændret. Der skal imidlertid udarbejdes et omfattende sæt af nye administrative forskrifter om sagsbehandlingen. Endvidere skal Civilretsdirektoratet udarbejde et nyt blanketsystem samt et betydeligt informationsmateriale m.v. til vordende forældre og berørte myndigheder. De samlede udgifter vil udgøre 1,0 mio. kr., heraf lønsam 0,6 mio. kr., i 2001.

Domstolene vil umiddelbart blive fritaget for ca. 1.000 faderskabssager årligt, som fremover skal begynde i statsamtet. På den anden side vil et antal faderskabssager blive indbragt for retten af statsamtene. Et skøn herover er forbundet med meget betydelig usikkerhed, og de sager, som indbringes, må i almindelighed forventes at være relativt komplicerede. Samlet set kan det næppe antages, at domstolene vil